

11 myter om lungcancer

Lungcancerföreningen med stöd från AstraZeneca

Passiv rökning påverkar inte risken för lungcancer

Sanningen är att rökning ökar risken för lungcancer hos såväl rökaren som personer i dennes omgivning. Passiv rökning, det vill säga att utsättas för rök utan att själv röka, anses vara orsaken till vart fjärde fall av lungcancer bland icke-rökare.¹

Lungcancer är en och samma sjukdom

Faktum är att det finns flera olika typer av lungcancer. Sedan många år finns en uppdelning av lungcancer i två huvudsakliga grupper: icke-småcellig lungcancer och småcellig lungcancer.² Icke-småcellig lungcancer utgör uppskattningsvis 85 procent av alla diagnostiserade fall och delas i sin tur in i ett flertal undergrupper, där de två vanligaste är adenocarcinom och skivepitelcancer. Idag ser vi att det finns än fler olika typer av lungcancer beroende på den molekylära strukturen i lungcancertumören.³

Lungcancer är alltid en dödsdom

Ju tidigare lungcancer upptäcks desto bättre är förutsättningarna för bot. Generellt är dock prognosen för lungcancer sämre än för många andra cancer typer, vilket beror på att lungcancer ofta upptäcks för sent. Utvecklingen går dock åt rätt håll – lungcancer är en av de cancer typer där utvecklingen av nya läkemedel går snabbast.⁴ Femårsöverlevnaden har också ökat och är nu 17 procent bland män och 24 procent bland kvinnor.⁵

Fler män än kvinnor drabbas av lungcancer

Historiskt har lungcancer drabbat fler män än kvinnor men så är det inte längre. Förekomsten av lungcancer hos kvinnor ökar nu i takt med att kvinnor som rökt tidigare i livet blir äldre. Av de 3 891 personer som 2016 diagnosticerades med lungcancer var 53 procent kvinnor.⁶

Operation gör att lungcancer sprider sig

Operation gör inte att lungcancer sprider sig, tvärtom är det den behandling som botar flest patienter.⁷ Huruvida operation är en möjlig behandlingsmetod beror dock på ett flertal faktorer som vilken typ av lungcancer som patienten har och vilket stadium sjukdomen befinner sig i. Ungefär var tredje patient kan opereras och i de flesta fall är det patienter med icke-småcellig lungcancer i ett tidigt skede.⁸

Det är ingen idé att sluta röka om man blivit diagnostiserad med lungcancer

Det finns alltid en vinst i att sluta röka, oavsett om man redan har diagnostiserats med cancer. Att sluta röka vid en lungcancerdiagnos kan förbättra behandlingens effekt och minskar risken för komplikationer. Det kan också kraftigt öka chansen att överleva.⁹

Endast rökare drabbas av lungcancer

Rökning ökar kraftigt risken för lungcancer och är orsaken till 90 procent av lungcancerfallen i Sverige.¹⁰ Resterande 10 procent som drabbas är däremot icke-rökare. Varför icke-rökare drabbas är inte fullt känt men det finns ett antal riskfaktorer, till exempel kontakt med asbest och radon, joniserande strålning och luftföroreningar.¹¹ Även ärftliga faktorer kan spela in men detta är inte helt fastställt.¹²

Endast äldre drabbas av lungcancer

De flesta som insjuknar i lungcancer är över 60 år men även yngre kan drabbas. Detta är dock ovanligt – färre än 5 procent av fallen av lungcancer i Sverige avser personer yngre än 50 år.¹³

Det är omöjligt att upptäcka lungcancer i tid

Det är inte omöjligt att upptäcka lungcancer men det är tyvärr ofta svårt. Detta beror på att symptomen vid lungcancer kan vara diffusa och uppträda gradvis. Flera av symptomen är även sådana som uppträder vid andra lungsjukdomar. Symptom att vara uppmärksam på är: långvarig hosta (torr eller blodblandad), smärta i bröstkorget, andfåddhet vid lätt ansträngning, lunginflammation, svullna lymfkörtlar, trötthet och viktnedgång.¹⁴

Fler kvinnor dör av bröstcancer än av lungcancer

Faktum är att sedan 2005 avlider fler kvinnor av lungcancer än av bröstcancer.¹⁵ Detta trots att bröstcancer är den vanligaste och lungcancer den fjärde vanligaste cancerdiagnosen bland kvinnor i Sverige.

Har man lungcancer ska man ta det lugnt under sin cancerbehandling

Det finns tvärtom bevis för att konditionsträning och styrketräning minskar cancerrelaterad trötthet, förbättrar funktionsförmågan och hälsorelaterad livskvalitet.¹⁶ Behandlingsbiverkningar, som illamående och ledvärk, kan också minska med regelbunden träning. Att träna under sin behandling kan också bidra till att man upplever styrka och hälsa, och därmed att man bättre klarar av sjukdomen och behandlingen.

Texten är faktagranskad av professor Roger Henriksson, Umeå universitet, Umeå

1-3,5,7-10 Socialstyrelsen och Cancerfonden, Cancer i siffror 2018; <https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20976/2018-6-10.pdf> (2018-11-19)

11,13-14 www.cancerfonden.se/om-cancer/lungcancer (2018-11-07)

12, www.1177.se/Stockholm/Tema/Cancer/Cancerformer-och-fakta/Cancerformer/Lungcancer/ (2018-11-07)

4,15, Cancerfonden, Cancerfundsrapporten 2017; <https://res.cloudinary.com/cancerfonden/image/upload/v1491294472/documents/cancerfundsrapporten-2017.pdf> (2018-11-19)

6, Läke medelsverket, Läke medelsboken; https://lakemedelsboken.se/kapitel/onkologi/lungcancer.html?search=lungcancer&id=j4_3#j4_3 (2018-11-08)

16, <http://www.fyss.se/wp-content/uploads/2017/09/Cancer.pdf>